

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Κώδικας Ηθικής και Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς του Προσωπικού της Ε.Α.Δ.

Έκδοση 1.0
Αύγουστος 2020

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

**Κώδικας Ηθικής και
Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς
του προσωπικού
της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας**

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Έκδοση: Αύγουστος 2020

Έναρξη Ισχύος: Από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Ημερομηνία 1^{ης} αναθεώρησης: Αύγουστος 2022

Προοίμιο

Ο Κώδικας που ακολουθεί εκδόθηκε στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 86, παρ. 2 του ν.4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133) και αποτελεί τον επίσημο Κώδικα Ηθικής και Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς του προσωπικού της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (στο εξής, Ε.Α.Δ. ή Αρχή).

Ίδρυση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας

Η Ε.Α.Δ. ιδρύθηκε με τον νόμο 4622/2019 (Α' 133). Στα άρθρα 82-103 και 118-119 ορίζεται το θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας της, σύμφωνα με το οποίο ανέλαβε το σύνολο των αρμοδιοτήτων πέντε βασικών ελεγκτικών δημόσιων φορέων: 1) του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, 2) του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, 3) του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας & Πρόνοιας, 4) του Σώματος Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων, 5) του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Μεταφορών, καθώς και της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς.

Για πρώτη φορά συστήνεται στην Ελλάδα μια ενιαία και ανεξάρτητη Αρχή η οποία έχει τα απαιτούμενα εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας, σύμφωνα με τις καλές διεθνείς πρακτικές και τις απαιτήσεις του διεθνούς δικαίου.

Περί του Κώδικα Ηθικής και Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς του προσωπικού της Ε.Α.Δ.

Η σύνταξη του Κώδικα Ηθικής και Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς για το προσωπικό της Αρχής – σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τις θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου και τις ηθικές αξίες της ακεραιότητας, της αμεροληψίας και αντικειμενικότητας, της διαφάνειας και δικαιοσύνης, της εχεμύθειας, της επάρκειας και επαγγελματικής συμπεριφοράς – είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής. Η εμπιστοσύνη των πολιτών ως προς την ικανότητα, την αξιοπιστία και την ακεραιότητα του ανθρώπινου δυναμικού της και κατ' επέκταση στην ίδια την Αρχή, εδραιώνεται με την εφαρμογή και την τήρηση των υψηλότερων ηθικών και δεοντολογικών προτύπων.

Ο Διοικητής της Ε.Α.Δ.

Άγγελος Μπίνης

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή.....	9
1. Αποστολή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.....	10
2. Πεδίο εφαρμογής	10
3. Δέσμευση στις θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου	10
4. Θεμελιώδεις Αξίες του Κώδικα Ηθικής	14
4.1 Ακεραιότητα.....	14
4.2 Αμεροληψία και Αντικειμενικότητα	14
4.3 Διαφάνεια και Δικαιοσύνη	15
4.4 Εχεμύθεια	15
4.5 Επάρκεια και Επαγγελματική συμπεριφορά.....	16
5. Δέσμευση του προσωπικού έναντι της Αρχής	17
5.1 Συμμόρφωση με κανονισμούς	17
5.2 Συμβολή στη διατήρηση του κύρους της Αρχής	18
5.3 Συμπεριφορά προς συναδέλφους.....	18
5.4 Διαχείριση αρχείων και πληροφοριών.....	19
5.5 Χρήση περιουσιακών στοιχείων της Αρχής.....	19
6. Ευθύνες του προσωπικού έναντι των πολιτών και λοιπών φορέων	20
7. Προσωπικά δεδομένα.....	20
8. Γενική Σύνοψη Αξιών και Συμπεριφορών	22
Βιβλιογραφία	23

Εισαγωγή

Η ύπαρξη ενός ορθά οργανωμένου νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου συνιστά προϋπόθεση για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης. Ωστόσο, η ηθική υποδομή ενός Οργανισμού, η οποία οριοθετείται από τον συνδυασμό της ύπαρξης κανονιστικού πλαισίου, κανόνων δεοντολογίας και μηχανισμού λογοδοσίας εξαρτάται από την εμπέδωση ενός πλαισίου αρχών που ρυθμίζει την ηθική συμπεριφορά του ανθρώπινου δυναμικού της.

Ο Κώδικας Ηθικής και Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς (στο εξής, Κώδικας Ηθικής) εδράζεται στις θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου, όπως η νομιμότητα, η χρηστή διοίκηση, η ισότητα, η αναλογικότητα και η διαφάνεια οι οποίες, αν και δεν αποτελούν γραπτό δίκαιο, διαμορφώνουν ένα πλαίσιο δράσης των διοικητικών οργάνων, κυρίως, μέσω της νομολογιακής τους διατύπωσης, με κύριο χαρακτηριστικό την ηθική και ουσιαστικά δίκαιη συμπεριφορά αυτών, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Δεδομένου ότι η δράση των στελεχών της Ε.Α.Δ. πρέπει να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των πολιτών για δίκαιη, διαφανή και αποτελεσματική διοίκηση, ο παρών Κώδικας Ηθικής αποσκοπεί στην υιοθέτηση από αυτά εκούσιων συμπεριφορών που συνάδουν με την αποστολή και το κύρος της. Οι εν λόγω συμπεριφορές πρέπει να συνιστούν συνήθεια και κτήμα της καθημερινής πρακτικής τους, χωρίς να προκύπτει ανάγκη επιβολής κανόνων και κυρώσεων.

Ο Κώδικας Ηθικής εξυπηρετεί τρεις λειτουργίες:

- α. καθορίζει γενικά το ηθικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί η Αρχή,
- β. διατυπώνει σαφείς κανόνες συμπεριφοράς του προσωπικού και
- γ. ενημερώνει πολίτες, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για τον τρόπο με τον οποίο η Αρχή απευθύνεται σε αυτούς.

1. Αποστολή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας

Αποστολή της Ε.Α.Δ., σύμφωνα με το άρθρο 82, παρ. 1 του ν.4622/2019, είναι η ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών οργάνων, διοικητικών αρχών, κρατικών φορέων και δημόσιων οργανισμών, καθώς και η πρόληψη, αποτροπή, εντοπισμός και αντιμετώπιση φαινομένων και πράξεων απάτης και διαφθοράς στη δράση των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και οργανισμών.

2. Πεδίο εφαρμογής

Οι αρχές και οι κανόνες του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται στο σύνολο της διοικητικής ιεραρχίας της Αρχής.

Οι διατάξεις του Κώδικα έχουν επίσης εφαρμογή σε άλλα πρόσωπα που εργάζονται για λογαριασμό της Αρχής, όπως απασχολούμενοι βάσει συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, εμπειρογνώμονες, ασκούμενοι κ.λπ.

Ο Κώδικας Ηθικής περιέχει τις γενικές αρχές ορθής διοικητικής συμπεριφοράς, οι οποίες εφαρμόζονται στις σχέσεις του προσωπικού της Αρχής με το κοινό, καθώς και στις σχέσεις μεταξύ συναδέλφων.

Πέραν του παρόντος Κώδικα, το προσωπικό της Αρχής δεσμεύεται επίσης από τον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών υπαλλήλων και υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Υ.Κ., ν.3528/2007), όπως ισχύει, και τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κ.Δ.Δ., ν.2690/1999).

3. Δέσμευση στις θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου

Στο πλαίσιο της έννοιας του κράτους δικαίου (άρθρο 25, παρ. 1 Σ), αναπτύχθηκαν οι θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου, οι οποίες αποτελούν άγραφο δίκαιο που συνάγεται από το γράμμα και το πνεύμα του συνόλου της νομοθεσίας και διέπουν τη δράση της δημόσιας διοίκησης, αποτελώντας τον πυρήνα της λεγόμενης «διοικητικής ηθικής». Ως επί το πλείστον, οι αρχές αυτές έχουν διαμορφωθεί στο πλαίσιο της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας (στο εξής, ΣτΕ) αλλά και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ενώ στο σύνολό τους διαθέτουν συνταγματικό έρεισμα.

Το προσωπικό της Αρχής κατά την άσκηση των καθηκόντων του δεσμεύεται ιδίως από τις ακόλουθες αρχές του διοικητικού δικαίου:

- **Η αρχή της νομιμότητας**

Απορρέει από τις αρχές της λαϊκής κυριαρχίας και του αντιπροσωπευτικού συστήματος (άρθρα 26, 43, 50, 82 και 83 Σ) και εγγυάται την υποχρέωση της δημόσιας διοίκησης να σέβεται τις επιταγές, απαγορεύσεις και ρυθμίσεις που

θεσπίζει ο νομοθέτης, ενώ διασφαλίζει τον έλεγχο των πράξεων των διοικητικών οργάνων από τα δικαστήρια, ιδίως τα διοικητικά. Η αρχή της νομιμότητας επιβάλλει στις διοικητικές αρχές να ενεργούν στο πλαίσιο του νόμου και να διασφαλίζουν την εφαρμογή του. Παράλληλα, δεν επιτρέπει στη δημόσια διοίκηση, να περιορίζει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών, παρά μόνο βάσει επιφύλαξης του νόμου.

▪ **Η αρχή της υπεροχής και της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος**

Προστασία του δημοσίου συμφέροντος, το οποίο αναγνωρίζεται συνταγματικά (άρθρο 24, παρ. 1 Σ), θεωρείται η υποχρέωση που υπέχουν τα όργανα της δημόσιας διοίκησης, μεταξύ της επιλογής περισσότερων, εξίσου νομίμων λύσεων, όταν εναπόκειται στη διακριτική τους ευχέρεια, να επιλέξουν εκείνη που, κατά την κρίση τους, εξυπηρετεί καλύτερα το δημόσιο συμφέρον.

▪ **Η αρχή της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου**

Η αρχή της χρηστής διοίκησης υποχρεώνει τα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητές τους με βάση το κοινό περί δικαίου αίσθημα και με τρόπο σύμφωνο προς τα χρηστά ήθη (πάγια νομολογία ΣτΕ), με αναλογικότητα και επιείκεια, ώστε να αποφεύγονται ανεπιεικείς και δογματικές για τον διοικούμενο λύσεις και να επιτυγχάνεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις εκάστοτε κρατούσες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες.

Η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης απορρέει από τη συνταγματική πρόβλεψη για την προστασία της προσωπικότητας (άρθρο 5, παρ. 1 Σ). Στο πλαίσιο αυτής της αρχής, ο διοικούμενος αναμένει εύλογα τη διατήρηση της σταθερότητας και προβλεψιμότητας των πραγματικών και νομικών καταστάσεων που έχουν διαμορφωθεί από τον νομοθέτη, ούτως ώστε να αξιώνει τη μη αιφνίδια και απρόβλεπτη μεταβολή τους.

▪ **Η αρχή της αμεροληψίας των οργάνων της δημόσιας διοίκησης**

Επιβάλλει στη δημόσια διοίκηση, κατά την άσκηση της εξουσίας της, να λειτουργεί βάσει στόχων που καθορίζονται από την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, ανεξάρτητα, χωρίς εμπάθεια και προκατάληψη έναντι του διοικούμενου.

▪ **Η αρχή της αναλογικότητας**

Αποτελεί ρητή συνταγματική επιταγή (άρθρο 25, παρ. 1, δ' Σ) και επιβάλλει στα όργανα της δημόσιας διοίκησης την επιλογή μέσων ανάλογων προς τον επιδιωκόμενο από αυτά σκοπό, δηλαδή την εξεύρεση του αναγκαίου μέτρου, κατά την επιβολή περιορισμών στα θεμελιώδη δικαιώματα των διοικουμένων.

▪ **Η αρχή της ισότητας**

Καθιερώνεται με το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, το οποίο ορίζει ότι «Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου». Η ισότητα αυτή, ωστόσο, γίνεται κατανοητή τόσο ως ισότητα εντός του νόμου όσο και ως ισότητα έναντι του νόμου. Η ισότητα εντός του νόμου δεσμεύει τον νομοθέτη ο οποίος, κατά τη θέσπιση νομοθετικών ρυθμίσεων, πρέπει να θεσπίζει κανόνες οι οποίοι δεν παραβιάζουν την αρχή της ισότητας, ενώ η ισότητα έναντι του νόμου δεσμεύει τη διοίκηση και τα δικαστήρια τα οποία υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον νόμο, προστατεύοντας την ισότητα ανάμεσα στους πολίτες.

▪ **Η αρχή της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας της διοικητικής δράσης**

Η αρχή της διαφάνειας απορρέει από το άρθρο 5Α του Συντάγματος, με το οποίο κατοχυρώνεται το δικαίωμα των πολιτών στην πληροφόρηση. Η διαφάνεια και η δημοσιότητα αποτελούν βασικές συνιστώσες της δημοκρατικής αρχής, στον βαθμό που επιτρέπουν τον έλεγχο της δράσης των κρατικών οργάνων και αρχών από τους πολίτες. Συμβάλλει μέσω της λογοδοσίας στην καταπολέμηση της διαφθοράς και της διαπλοκής της δημόσιας διοίκησης, καθώς και στην προστασία των δικαιωμάτων των διοικουμένων.

Η αρχή της αποτελεσματικότητας της διοικητικής δράσης συνίσταται στην οικονομία χρόνου και μέσων, στην ευελιξία και την ταχύτητα, κατά την πραγμάτωση των δημόσιων πολιτικών και της δημόσιας αποστολής των οργάνων της δημόσιας διοίκησης. Συνδέεται δε με την αρχή της χρηστής διοίκησης και με την ανάγκη προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων των διοικουμένων.

Γράφημα 1: Θεμελιώδεις Αρχές Διοικητικού Δικαίου

4. Θεμελιώδεις Αξίες του Κώδικα Ηθικής

Οι ενέργειες και δράσεις του προσωπικού της Αρχής πρέπει να διέπονται από τις παρακάτω θεμελιώδεις αξίες, οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων από τη δημόσια διοίκηση υπηρεσιών, ενισχύουν το κράτος δικαίου και μειώνουν τις πιθανότητες αυθαιρεσιών κατά την άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας.

4.1 Ακεραιότητα

Δράση με ειλικρίνεια, αξιοπιστία, καλή πίστη και όφελος του δημοσίου συμφέροντος. Για την πραγμάτωση αυτής της αξίας, το προσωπικό της Αρχής:

- Τηρεί την εκάστοτε νομοθεσία, εθνική και κοινοτική, χωρίς διάκριση με τον ύψιστο βαθμό εντιμότητας και ειλικρίνειας σε όλες του τις ενέργειες.
- Μεριμνά, ώστε τα διοικητικά αποτελέσματα να είναι ακριβή και αντικειμενικά.
- Υιοθετεί πάντοτε συμπεριφορά αρμόζουσα, ικανή να ανταποκριθεί στον πιο ενδελεχή δημόσιο έλεγχο.
- Μεριμνά, ώστε να αποφεύγει τόσο τη σύγκρουση συμφερόντων όσο και καταστάσεις ικανές να δημιουργούν την εντύπωση ότι υπάρχει τέτοια σύγκρουση.
- Κατά την άσκηση των διοικητικών του καθηκόντων, απέχει από τη λήψη απόφασης για θέμα που αφορά ατομικό οικονομικό συμφέρον ή το συμφέρον στενού οικογενειακού του περιβάλλοντος.

4.2 Αμεροληψία και Αντικειμενικότητα

Επαγγελματική κρίση και δράση χωρίς εμπάθεια και προκατάληψη έναντι του διοικούμενου. Για την πραγμάτωση αυτών των αξιών, το προσωπικό της Αρχής:

- Απέχει από κάθε αυθαίρετη ενέργεια και από οποιαδήποτε προτιμησιακή μεταχείριση που έχει δυσμενή αντίκτυπο στους πολίτες, στην κοινωνία και στην οικονομία.
- Συμπεριφέρεται με τρόπο που δεν υπαγορεύεται από προσωπικά ή οικογενειακά συμφέροντα, ούτε και από πολιτικές πιέσεις.
- Εκτελεί τα καθήκοντά του με αμεροληψία και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε συμφέροντα, σύμφωνα με τον νόμο, χωρίς καμία διάκριση και παροχή ειδικής εύνοιας ή προνομίου σε κανέναν.
- Χαρακτηρίζεται από ευρύτητα πνεύματος, βασίζεται σε τεκμήρια και είναι πρόθυμο να αποδέχεται διαφορετικές απόψεις, οι οποίες διατυπώνονται εντός του πλαισίου της νομιμότητας. Είναι διατεθειμένο να αναγνωρίζει και να επανορθώνει σφάλματα.

- Αποφεύγει κάθε μορφής διάκριση, βάσει φύλου, ηλικίας, κοινωνικής θέσης, θρησκείας, εθνικής καταγωγής ή άλλων κριτηρίων.
- Εφαρμόζει τον νόμο χωρίς να υπερβαίνει τις εξουσίες που του παρέχονται.
- Δεν επιτρέπει αθέμιτη παρέμβαση άλλων προσώπων να επηρεάσει την επαγγελματική του κρίση και αντικειμενικότητα.

4.3 Διαφάνεια και Δικαιοσύνη

Η υποχρέωση της δημόσιας διοίκησης να διασφαλίζει την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα των ενεργειών της, προκειμένου να καθίσταται ευκολότερος ο έλεγχος αυτών και να εφαρμόζει τον νόμο με τρόπο αντικειμενικό και αμερόληπτο. Για την πραγμάτωση αυτών των αξιών, το προσωπικό της Αρχής:

- Ενεργεί χωρίς να αποκρύπτει ή να παραλείπει στοιχεία ή πληροφόρηση.
- Αιτιολογεί τις πράξεις του και τεκμηριώνει τις αποφάσεις του ενώπιον της Αρχής, των συναδέλφων του και των πολιτών.
- Αποκαλύπτει και αναφέρει περιπτώσεις εντός της υπηρεσίας που υποκρύπτουν παράνομες ή ανάρμοστες ενέργειες, καθώς και παρανομίες που διαπράττονται από τρίτους.
- Τηρεί με επιμέλεια το αρχείο των υποθέσεων που χειρίζεται.
- Αντιμετωπίζει όσους βρίσκονται στην ίδια κατάσταση με τον ίδιο τρόπο.

4.4 Εχεμύθεια

Δέουσα προστασία των πληροφοριών, με σεβασμό στην ανάγκη για διαφάνεια και λογοδοσία. Για την πραγμάτωση αυτής της αξίας, το προσωπικό της Αρχής:

- Οφείλει να σέβεται την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που λαμβάνει, στο πλαίσιο της επαγγελματικής σχέσης και δεν πρέπει να αποκαλύπτει πληροφορίες σε τρίτους χωρίς τη δέουσα εξουσιοδότηση, εκτός κι αν υπάρχει νομική ή επαγγελματική υποχρέωση αποκάλυψης αυτών.
- Προστατεύει τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών και σέβεται τα δικαιώματα εμπιστευτικότητας και προσωπικού απορρήτου.
- Δεν χρησιμοποιεί πληροφορίες για προσωπικό όφελος ή κατά τρόπο αντίθετο με τη νομοθεσία ή επιβλαβή για τους νόμιμους, ηθικούς και αντικειμενικούς σκοπούς της Αρχής.
- Διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που χειρίζεται, ιδιαίτερα όταν χρησιμοποιούνται τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.
- Εξηγεί τους λόγους για τους οποίους δεν επιτρέπεται η χορήγηση πληροφοριών, όταν για παράδειγμα ζητούνται απόρρητες πληροφορίες.

4.5 Επάρκεια και Επαγγελματική συμπεριφορά

Συνεχής απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του. Συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, τον παρόντα Κώδικα και αποφυγή κάθε ενέργειας ή συμπεριφοράς που δυσφημεί την Αρχή. Για την πραγμάτωση αυτών των αξιών, το προσωπικό της Αρχής:

- Διαπνέεται από επαγγελματική ηθική και η εργασιακή του δράση ακολουθεί κανόνες δικαιοσύνης, ακεραιότητας, ειλικρίνειας και σεβασμού.
- Εκτελεί τα καθήκοντά του ευσυνείδητα, με επιμέλεια και υψηλό αίσθημα ευθύνης.
- Ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της θέσης του, μεριμνώντας για την απόκτηση των κατάλληλων γνώσεων και ικανοτήτων που απαιτούνται, ώστε ο πολίτης να λαμβάνει τη μέγιστη ποιότητα υπηρεσιών.
- Προσανατολίζεται στην υλοποίηση των προϋπολογισθέντων από την Αρχή αποτελεσμάτων, επιδεικνύοντας επιμονή και αφοσίωση στην επίτευξη των υπηρεσιακών στόχων.
- Οργανώνει και διεκπεραιώνει τις εργασίες του με μεθοδικότητα και εντός του καθορισμένου χρονοδιαγράμματος, ενσωματώνοντας με ευελιξία νέους στόχους, όπου απαιτείται.
- Ενθαρρύνει και αναπτύσσει πνεύμα συνεργασίας και ομαδικότητας, μέσω της επικοινωνίας, της συμμετοχής, της ανταλλαγής απόψεων, γνώσεων ή και διαφορετικών προοπτικών με κοινό στόχο.
- Επιδεικνύει επαγγελματική και δεοντολογική συμπεριφορά προς συναδέλφους, προϊσταμένους και πολίτες σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αξίες.
- Αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη και υλοποίηση νέων ιδεών.
- Μεριμνά για τη διασφάλιση του ομαδικού και συνεργατικού πνεύματος στην Υπηρεσία και δεν επικαλείται μη τεκμηριωμένους λόγους για την αδυναμία διεκπεραίωσης ή την καθυστέρηση των υποθέσεων του.
- Αντιλαμβάνεται το επάγγελμά του ως λειτούργημα και συμπεριφέρεται με ευγένεια, υπομονή και εντιμότητα, δίνοντας σωστή, έγκαιρη και πλήρη πληροφόρηση.

Γράφημα 2: Θεμελιώδεις Αξίες του Κώδικα Ηθικής του προσωπικού της Ε.Α.Δ.

5. Δέσμευση του προσωπικού έναντι της Αρχής

Το προσωπικό της Αρχής δεσμεύεται έναντι της ίδιας της Αρχής. Συγκεκριμένα:

5.1 Συμμόρφωση με κανονισμούς

- Ενεργεί με προσήλωση στην αρχή της νομιμότητας, της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και σύμφωνα με τις αρχές και τις αξίες της Ε.Α.Δ.
- Δεν εκτελεί προδήλως αντισυνταγματικές ή παράνομες εντολές των προϊσταμένων του και ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις περί νομιμότητας υπηρεσιακών ενεργειών του άρθρου 25 του ν.3528/2007 «Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.», όπως εκάστοτε ισχύει.
- Συμμορφώνεται με τις πολιτικές της Αρχής και τηρεί τους εσωτερικούς Κανονισμούς και λοιπούς Κώδικες της Υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών εγκυκλίων ή οδηγιών.
- Τηρεί τους όρους απασχόλησης όπως καθορίζονται στον Υπαλληλικό Κώδικα, στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας, καθώς και στον Κανονισμό Ελεγκτικής Λειτουργίας της Αρχής και εκτελεί άμεσα εργασίες και καθήκοντα

που του ανατίθενται, με βάση τις προτεραιότητες οι οποίες συμφωνούνται με τους προϊσταμένους του.

5.2 Συμβολή στη διατήρηση του κύρους της Αρχής

- Εμπνέει εμπιστοσύνη, αξιοπιστία και ενισχύει το κύρος της Αρχής, υιοθετώντας τους κανόνες του παρόντος Κώδικα.
- Διακρίνεται για την επαγγελματική του επάρκεια, διασφαλίζοντας την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και ενισχύοντας την αξιοπιστία και την υπόληψη της Αρχής.
- Επιδεικνύει ευγένεια και εξυπηρετικότητα στις συναλλαγές του με τους πολίτες, έχοντας ως πρώτιστο καθήκον την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Σε περίπτωση καταχρηστικών αιτημάτων για πληροφορίες ή καταγγελιών, απαντά ευγενικά και πάντοτε με την παροχή κατάλληλης αιτιολόγησης.
- Οφείλει να έχει υποδειγματική συμπεριφορά σε όλες τις εκφάνσεις της επαγγελματικής και ιδιωτικής του ζωής.
- Επιμελείται του χώρου εργασίας του, καθώς και της προσωπικής του εμφάνισης, σύμφωνα με τους κοινά αποδεκτούς κανόνες ενδυματολογικής συμπεριφοράς.
- Αναφέρει στους προϊσταμένους του, με καλή πίστη και εχεμύθεια, τυχόν περιπτώσεις που θίγουν το κύρος της Αρχής.

5.3 Συμπεριφορά προς συναδέλφους

- Συμπεριφέρεται με σεβασμό, δικαιοσύνη και ευγένεια προς τους άλλους και αποφεύγει κάθε μορφή παρενόχλησης.

Η παρενόχληση συνιστά ανεπιθύμητη συμπεριφορά που δημιουργεί ένα εχθρικό και αγχωτικό εργασιακό περιβάλλον, με αρνητική επίδραση στην εργασιακή απόδοση. Λαμβάνει δε ποικίλες μορφές εκδήλωσης όπως, άσκηση λεκτικής ή σωματικής βίας, σχόλια και υπονοούμενα σεξιστικού περιεχομένου, εκφοβισμό, θυματοποίηση, αλλά και λιγότερο προφανείς ενέργειες όπως απαξίωση και απαράδεκτα προσωπικά σχόλια.

- Επιδεικνύει σεβασμό στην αξία και τη γνώμη των άλλων. Δεν προβαίνει σε δυσμενείς διακρίσεις λόγω εθνικής ή φυλετικής καταγωγής, αναπηρίας, θρησκείας, ηλικίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, φύλου, ιδιότητας μερικής ή πλήρους απασχόλησης, οικογενειακής κατάστασης, συνδικαλιστικών δραστηριοτήτων ή πολιτικών πεποιθήσεων.
- Συνεργάζεται με πνεύμα ειλικρίνειας, εντιμότητας και διαφάνειας και επιδιώκει την εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων και την αγαστή συνεργασία.

- Συνδράμει στη δημιουργία και διατήρηση ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος, λαμβάνει υπόψη τη γνώμη των άλλων και διαμορφώνει συνθήκες αμοιβαίας επαγγελματικής εκτίμησης.

5.4 Διαχείριση αρχείων και πληροφοριών

- Τηρεί την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που διαχειρίζεται στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του.
- Έχει ευθύνη για την ορθή και ακριβή τήρηση αρχείων (ηλεκτρονικών & εντύπων) που διαχειρίζεται, προκειμένου να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της Αρχής.
- Παραδίδει, κατά την με οποιοδήποτε τρόπο αποχώρησή του από την Αρχή, όλον τον εξοπλισμό του γραφείου του και το τηρούμενο φυσικό και ηλεκτρονικό αρχείο του.

5.5 Χρήση περιουσιακών στοιχείων της Αρχής

- Έχει υποχρέωση προστασίας της περιουσίας της Αρχής, η οποία περιλαμβάνει αντικείμενα όπως ηλεκτρονικούς υπολογιστές, φωτοαντιγραφικά μηχανήματα, τηλεφωνικές συσκευές, πρόσβαση στο διαδίκτυο και στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, έπιπλα γραφείων και λοιπό εξοπλισμό.

Η προστασία αυτή συνίσταται, για παράδειγμα, στη διαφύλαξη από την κλοπή, την κακή ή μη εξουσιοδοτημένη χρήση, στην ορθή επαγγελματική χρήση, στην άμεση αναφορά τυχόν κλοπής ή κακής χρήσης, καθώς και στη λελογισμένη χρήση των τηλεφώνων, ηλεκτρονικών υπολογιστών και φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων για μη επαγγελματικούς σκοπούς, χωρίς να εκθέτει με αναρτήσεις, σχόλια ή αναζητήσεις που δεν συνάδουν με την αποστολή και το έργο της.

- Αναζητά πληροφορίες στο διαδίκτυο, πρωτίστως, όταν υπάρχουν υπηρεσιακές ανάγκες, συμμορφούμενο με τις βασικές οδηγίες περί ασφάλειας πληροφοριών ηλεκτρονικών υπολογιστών.

6. Ευθύνες του προσωπικού έναντι των πολιτών και λοιπών φορέων

Το προσωπικό της Αρχής αντιλαμβάνεται το επάγγελμά του ως λειτουργήμα που εδράζεται στην αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη των πολιτών, των εμπλεκόμενων φορέων και της κοινωνίας. Συγκεκριμένα:

- Απευθύνεται στους πολίτες με ευγένεια και σεβασμό.
- Καλλιεργεί με κάθε τρόπο το αίσθημα εμπιστοσύνης των πολιτών.
- Αποφεύγει κάθε πράξη που θα μπορούσε να προσβάλει ή να μειώσει την προσωπικότητα ή την επαγγελματική υπόσταση των συναλλασσόμενων πολιτών.
- Αντιμετωπίζει με ψυχραιμία και κατανόηση πολίτες δύστροπους ή ιδιαίτερα εριστικούς, αποφεύγοντας τις εντάσεις.
- Συνεργάζεται με εμπλεκόμενους φορείς, ενεργώντας με καλή πίστη και επιδεικνύοντας τον προσήκοντα σεβασμό.
- Αποφεύγει κάθε ενέργεια που θα μπορούσε να θέσει σε αμφισβήτηση την εντιμότητα, την προσήλωση στο καθήκον ή την ηθική του ακεραιότητα.

7. Προσωπικά δεδομένα

Το προσωπικό της Αρχής οφείλει να προστατεύει τα Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα και να σέβεται την εμπιστευτικότητα και την ιδιωτικότητα των πληροφοριών που του παρέχονται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, τηρώντας τα οριζόμενα στον Γενικό Κανονισμό (Ε.Ε.) 2016/679, την Οδηγία 2016/680 και τον ν.4624/2019 (ΦΕΚ 137/τ. Α'/29.08.2019).

Η συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων πραγματοποιείται με θεμιτά και διαφανή μέσα, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.

Συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας μόνο τα απαραίτητα δεδομένα τα οποία δεν χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς, εκτός από αυτούς για τους οποίους έχουν αρχικά συλλεγεί (εξαιρουμένων των περιπτώσεων που αυτό επιτρέπεται ρητώς στον νόμο). Επιβεβαιώνεται ότι τα δεδομένα είναι ακριβή, αληθή, αντικειμενικά, προσβάσιμα, κατάλληλα και συναφή προς τον σκοπό για τον οποίο έχουν συλλεγεί, κατανοητά και επίκαιρα.

Χρησιμοποιούνται κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των προσωπικών πληροφοριών, με σκοπό τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας, της ασφάλειας, της ακεραιότητας και της ποιότητας των δεδομένων. Τα μέτρα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται όταν κρίνεται απαραίτητο και οι διαδικασίες

επεξεργασίας δεδομένων παρακολουθούνται και αξιολογούνται συνεχώς ως προς την αποτελεσματικότητά τους και τον εντοπισμό κινδύνων.

Η διαβίβαση δεδομένων σε τρίτους γίνεται πάντοτε βάσει των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και με σκοπό την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος.

Η διατήρηση των δεδομένων ισχύει για το χρονικό διάστημα που ορίζεται στην εθνική Νομοθεσία ενώ, μετά το πέρας αυτής, η διαγραφή τους γίνεται με νόμιμο και ασφαλή τρόπο.

Το προσωπικό της Αρχής ενημερώνεται, εκπαιδεύεται και λογοδοτεί σχετικά με την ορθή διαδικασία επεξεργασίας των Προσωπικών Δεδομένων.

Στην Αρχή ορίζεται Υπεύθυνος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, ο οποίος διασφαλίζει ότι το προσωπικό είναι επαρκώς ενημερωμένο και τηρούνται οι εσωτερικές διαδικασίες και η πολιτική ασφαλείας των Προσωπικών Δεδομένων.

8. Γενική Σύνοψη Αξιών και Συμπεριφορών

Ακεραιότητα:

Ενεργούμε με εντιμότητα και ειλικρίνεια.

Αμεροληψία:

Ασκούμε τα καθήκοντά μας χωρίς διάκριση ή εύνοια.

Αντικειμενικότητα:

Αποφεύγουμε δραστηριότητες όπου υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων.

Δικαιοσύνη:

Εφαρμόζουμε απαρέγκλιτα την αρχή «όλοι είναι ίσοι ενώπιον του νόμου».

Διαφάνεια:

Παρέχουμε στοιχεία και πληροφορίες, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις ισχύουσες διατάξεις. Λογοδοτούμε για τις ενέργειές μας.

Εχεμύθεια:

Σεβόμαστε την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που χειριζόμαστε.

Υπευθυνότητα:

Εκτελούμε τα καθήκοντά μας με επιμέλεια και επαγγελματικό ήθος.

Σεβασμός:

Συμπεριφερόμαστε με ευγένεια προς τους άλλους και αποδεχόμαστε τη διαφορετικότητα στη γνώμη τους.

Βιβλιογραφία

1. American Sociological Association, *Code of Ethics and Policies and Procedures of the ASA Committee on Professional Ethics*, 2008.
2. Boucault B., *Ηθική και Δεοντολογία: Διοικητική μεταρρύθμιση: η πυξίδα της δημόσιας δράσης*, 2012.
3. Christoph Demmke & SNE Timo Moilanen, *Effectiveness of Good Governance and Ethics in Central Administration: Evaluating Reform Outcomes in the Context of the Financial Crisis*, Study for the 57th Meeting of the Directors General responsible for Public Services in EU Member States and European Commission, European Institute of Public Administration, December 2011.
4. Dina P., *Ethics and Deontology in public administration*, Knowledge Horizons, Vol. 5 (2), 2013, p. 197-200.
5. Dobel P., *Public Management as Ethics*, σε *The Oxford Handbook of Public Management*, Oxford University Press, 2007.
6. Guilman S., *Ethics codes and Codes of conduct as tools for promoting an ethical and professional public service: Comparative success and lessons*, Prepared for the PREM, the World Bank, Washington, 2005.
7. International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI), *ISSAI 130, Code of Ethics*, 2019.
8. Kuhn-Delforge J.L., *Ηθική και Δεοντολογία: Διοικητική μεταρρύθμιση: η οδός για την ανάπτυξη του Κράτους*, 2012.
9. Lemoigne de Forges J-M., *Η οικοδόμηση της ηθικής στη δημόσια διοίκηση: μια αέναη προσπάθεια*, 2012.
10. Ontario Public Service, *Guide to Public Service Ethics & Conduct*, 2006.
11. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), *Building public trust: Ethics Measures in OECD Countries*, OECD Public Management Policy Brief, No 7, 2000.
12. Palidauskaite J., *Codes of Conduct for public servants in Eastern and European Countries: Comparative perspective*, Paper presented at the EGPA Annual Conference, Oeiras, 2003.
13. Vuelta Simon S., *Προς μια νέα επαγγελματική ηθική και μια νέα διοικητική κουλτούρα*, 2012.
14. Whitton H., *Implementing effective ethics standards in government and the civil service*, Transparency International, 2001.
15. Ακριβοπούλου Χ., Ανθόπουλος Χ., *Εισαγωγή στο Διοικητικό Δίκαιο*, 2015.

16. Γέροντας Α., Λύτρας Σ., Παυλόπουλος Π., Σιούτη Γ., Φλογαΐτης Σ., *Διοικητικό Δίκαιο*, 2010.
17. Γεωργαράκης Ν., *Ηθική και Δεοντολογία: προϋποθέσεις για τη μεταρρύθμιση στη δημόσια διοίκηση*, Μάρτιος 2012.
18. Γεωργίου Ε. Χρήστος, *Κώδικας Δεοντολογίας Δομή Απασχόλησης & Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ) Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)*, ΕΣΠΑ 2007-2013.
19. Γώγος Κ., *Κανόνες Δεοντολογίας της Δημόσιας Διοίκησης*, Μελέτες Διοικητικού Δικαίου, 2000.
20. Διαμαντούρος Ν., *Χρηστή διοίκηση, κράτος δικαίου και ηθική: κρίσιμες παράμετροι της ποιότητας της δημοκρατίας*, Νομικό Βήμα, τεύχος 61 (5), 2013.
21. Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής, *Ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς*, 2015.
22. Κτιστάκη Σ., *Η επαγγελματική αρετή, καθοριστικός παράγοντας της ποιότητας του προσωπικού στη δημόσια διοίκηση*, 2011.
23. Μακρυδημήτρης Α., *Οι αρχές του κώδικα καλής συμπεριφοράς της δημόσιας διοίκησης*, Το Βήμα-Γνώμες, Δημοσίευση, 2000.
24. Μακρυδημήτρης Α., Σαματάς Μ., Μαρούδας Λ., Πραβίτα Μ.-Η., 3^ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων: *Διοίκηση και Δημοκρατία, Ποιότητα, Αποτελεσματικότητα, Νομιμοποίηση*, 2012.
25. Μενουδάκος Κ., *Ηθική, νομιμότητα και εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης: οι σύγχρονες προκλήσεις*, 2012.
26. Ντουχάνης Χ., *Η συμμόρφωση της Δημόσιας Διοίκησης προς τους κανόνες της ηθικής ως αντικείμενο μηχανισμών ελέγχου και επιβολής κυρώσεων*, 2012.
27. Παπαδημητρόπουλος Δ., *Αρχές Ηθικής και Δεοντολογίας στη Δημόσια Διοίκηση*, Μάρτιος 2012.
28. Ρακιντζής Λ., *Πειθαρχικός έλεγχος και ενίσχυση της ηθικής και της δεοντολογίας: ο θεσμικός ρόλος του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης*, 2012.
29. Σπηλιωτόπουλος Ε., *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Τόμος 1, 2010.
30. Σπηλιωτόπουλος Ε., Χρυσανθάκης Χ., *Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου*, 2013.
31. Συνήγορος του Πολίτη, *Σχέσεις Δημοσίων υπαλλήλων & πολιτών: Οδηγός Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς*, 2012.
32. Τάτσης Ν., *Κοινωνιολογία Κοινωνική Οργάνωση και πολιτισμικές διεργασίες*, 1999.

33. Τάχος Α., *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, 2008.
34. Τάχος Α., *Ερμηνεία κώδικα διοικητικής διαδικασίας (Ν.2690/1999)*, 2009.
35. Τσούκας Χ., *Η Ηθική της Ευθύνης*, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ της 30ης Ιανουαρίου 2011.
36. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης – Συνήγορος του Πολίτη, *Οδηγός Καλής Συμπεριφοράς Δημοσίων Υπαλλήλων*, 2005.
37. Φλογαΐτης Σπ., *Εισαγωγή στο Διοικητικό Δίκαιο*, 2010.
38. Χλέπας Ν.-Κ., *Για μια ανανοηματοδότηση της έννοιας της δεοντολογίας στη δημόσια διοίκηση*, 2012.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

📍 Λένορμαν 195 & Αμφιαράου,
104 42, Αθήνα

☎ 2132129700

☎ 2106470375

✉ info@aead.gr

🌐 www.aead.gr